

2. Za okraje: Ptuj, Ormož, sv. Lenart, Rogatec, Smarje, Ljutomer, Gornja Radgona: Božidar Raič, bivši državni poslanec, deželni poslanec, župnik pri sv. Barbari v Halozah.

3. Za okraje: Celje, Vransko, Gornji grad, Laško, Šoštanj, Brežce, Kozje, Sevnica se priporoča: Mihael Vošnjak, posestnik v Celji, deželni poslanec, predsednik zveze slovenskih posojilnic itd.

To so naši narodni kandidati slovenski za kmetijske skupine. Složni jih postavljamo domoljubi slovenski, a volici slovenski volite jih složno!

I. V narodnem oziru se mora tudi nam Slovence vendar enkrat dovoliti djansko in resnično popolna enakopravnost slovensčine v šolah, uradih in javnem življenju. Zlasti je nujno treba, da se dotične resolucije, od zadnjega državnega zbora sklenene, izvedejo točno in nemudoma. V posameznem je treba: a) slovenski otroci na ljudskih šolah se morajo poučevati s pomočjo slovenske materinščine, nemški jezik pa se naj uči kot učni predmet, kder to starši želijo; le tako se naučijo otroci, česar jim treba; b) učiteljske v Mariboru mora biti za nas Slovence slovensko, Nemci imajo v Gradci dvojno učiteljske, torej naj nam pustijo mariborsko; c) v srednje šole se naj iz ljudskih šol slovenski dijaki z dobrimi spričevali vsprejemajo brez preskušnje in pripravljalnega kurza, da ne zgubijo brez potrebe celega leta. Prva 4 leta ali razrede naj se njim priredijo posebni oddelki ali paralelke, kder se bodo slovenski poučevali. V 4 letih se nemščini zadosta privadijo in bodo v 8. letih izborni znali slovenski in nemški; d) na graškem vseučilišču se morajo za juriste prirediti slovenske stolice poučne.

II. V političnem oziru: a) nova nagodba z vogerskimi deželami l. 1887. ponovi se le na podlagi stroge, vzajemne pravičnosti; b) vojaška postava se l. 1889. podaljša proti primernim olajšavam in proti temu, da zadobijo do tiste dobe djanski popolno enakopravnost vsi narodi, torej tudi slovenski, kajti krvni davek nalaga se vsem jednako, treba tedaj privoščiti vsem enakih pravic, c) volilne rede treba temeljito izpremeniti.

III. V gospodarskem oziru: a) nova colninska postava naj na tuje vino, zrnje, sploh kmetijske pridelke, navrže mogoče veliko colnino. Ta bo državne dohodke znatno pomnoževala, ob enem domačo kmetijstvo varovala, jihovim pridelkom ceno povekševala, naš denar doma zadrževala in sploh občno blagostanje množila. Colninske zveze s prajzovsko Nemčijo pa ne trpimo. Ona bila bi grob neodvisnosti naše Avstrije in smrtni udarec našim fabrikam, obrtu in kmetijstvu; b) kmetiskim ljudem se naj dovolijo kmetijske zbornice, da bodo svoje sta-

novske koristi mogli sami tako zagovarjati, kakor trgovci, obrtniki, advokati in notarji v svojih zbornicah; c) za spodnji Štajer se ustanovi trgovska in obrtna zbornica, podobna onej v Gradci in Leobnu; d) mavte se naj odpravijo; e) cena soli zniža; f) pristojbine kmetom in obrtnikom znižajo; g) borzni davek uvede; h) uprava se naj tako prenaredi, da bodo zlasti župani kmetijski imeli menje pisarij in potov.

Slovenci! To so glavne točke našega narodnega črteža ali programa. Izvršene bodo, če se volitve sedanje sploh v Avstriji završijo srečno in v smislu večine zadnjega državnega zbora. Naslonjene so na vsestranske naše potrebe, vzete Vam iz srca, položene na jezik. Dajte jim še zmagovalne moči. Izvolite narodne slovenske kandidate, da jih pogovarjajo in izvršijo v državnem zboru.

Slovenci! Vi slovite kot pošteni nepokvarjeni narod. Vsa Avstrija pozna Slovencev zvesto udanost do svetlega cesarja in njegove prevzvišene hiše. Iskre najčistejšega domoljubja zanetile so v Vaših blagih srcih ogenj goreče ljubezni do prekrasne domovine slovenske. Ta Vas je rodila, ta vzgojila, ta Vas vsprejema v svoj tihi grob. To prelubo domovino želite ohraniti celo, neoskrunjeno svojim potomcem. Na slovenskih tleh ima Slovenec prvo besedo! Podajte si torej bratovske roke pri teh prevážnih volitvah! Volite narodno, volite slovensko!

Udeležite se vsi volitve, ki imate pravico. Izberite samih poštenjakov za volilne može. Tako bo dan 2. junija 1885. zapisan v zgodovino Slovencev kot dan narodnega ponosa, domoljubnega veselja, slovenske zmage.

Živel slovenski rod,

Živela slovenska domovina!

V Mariboru dne 3. maja 1885.

Odbor Slovenskega društva.

Gospodarske stvari.

Travnike spomladi povlačiti je zelo koristno.

Obdelovanje travnikov je sploh zelo zane-marjeno. Travnikov pogosto ne povlačijo, ne gnojijo, ne potrošajo z dobro prstijo, jih ne zamakajo, ne sušijo, z jedno besedo mnogim je zadosti, travnik leto na leto po dva ali celo po trikrat pokositi, seno in otavo pospraviti in potem travnik samemu sebe prepuščati.

Posebno pa se zna vrednost večkratnega povlačenja dobro ceniti. Kolike vrednosti in kolike uspešnosti je to obdelovanje za travnik, to kažejo skušnje, ki so jih v tem oziru strokovnjaki z travniki napravili. Travniki je bil na 4 jednake kose razdeljen:

1. kos nepovlačen in ne pognojen je dal 377 kilo sena.

2. kos nepovlačen pa pognojen je dal 833 kilo sena.

3. kos povlačen pa ne pognojen je dal 770 kilo sena.

4. kos povlačen in pognojen je dal 1563 kilo sena.

Brana pokonča mah, vniči plevelj, poravna krtine in mravljišča, prezrači tla in ga čisti mrtvih rastlinskih delov. Da se pa vse to doseže, mora biti brana voljna in se mora s primerno težo talnim neravnostim prilagati, mora biti ojstra in se ne sme zamašiti. Navadne poljske brane niso za travnike, marveč mora travniška brana iz več pregibnih delov obstati. Najboljši čas za povlačenje travnikov je takrat, ko je spodnja zemlja še zmrznjena in le gornji del dna na 3—6 centimetrov že tal. Tudi bolj vlažni travniki takrat še nosijo vprežno živino, brana pa more vendar svoje delo popolnoma opraviti.

Pomoček, kako podgane pregnati.

Da se podgane iz hlevov in drugih prostorij preženejo, zato je prav priprosto in vendar dobro sredstvo, katero drugim živalim ni škodljivo. Zasluzi torej, da se njegovo znanje med ljudstvom bolj razširi. To sredstvo je namreč tako imenovana morska čebula, ki se črstva, ne posušena tanko zriba in med praževi krompir pomeša. Vzame se blizo 250 gramov morske čebule, 400 gramov drobno ribanega krompirja in 70 gramov pšenične moke. Vse to se na repnem olju namesi in potem v ponvi sprazi, kdor morsko čebulo tere naj si obuje rokavico, ker je čebulin sok zelo oster in razjeden, ki na koži zelo ščevci. Ko se je ta zmes potem dobro sprazila, se razreže v male kosce in zvečer po podganjih luknjah potekne in če potrebno to večkrat opetuje. Treba je pa vendar tudi toliko previdnosti pri tem delu, da pridejo potaknjeni kosci vsi v luknje, pa ne zvunaj njih ostajajo. Kokoši bi znale zobati od tega in poginiti. Suho morsko čebulo ali pa le razkosano, pa ne ribano med krompir zapekati je brezvpešno. Zoper miši pa morska čebula ne pomaga dosti.

Sejmi. 9. maja: Arvž, Brašlovce, Konjice in sv. Lovrenc v slov. gor. 11. maja: Št. Primon pri Celji; 12. maja: Planina, Slov. Gradec; 14. maja: sv. Lovrene v puščavi, Poličane, Velenje; 16. maja: Bizeljsko, Pilštanj, Sušice, Vojnik, Št. Il v slov. goricah.

Dopisi.

Iz Maribora. (Sifajen shod slovenskih domoljubov) je bil preteklo nedeljo tukaj v prostorih „Slov. čitalnice“, sklican od odbora „slov. društva“, da se dogovori o kandidatih za bodoče volitve in o drugih potrebnih rečeh. Predsedoval je g. dr. Radač, naš deželni poslanec. Zbrani od-

lični rodoljubi, med katerimi je bil velik broj naših vrlih kmetov, posebno mnogo seveda iz Maribor-borskega okraja, pa tudi od Slov. Bistrice, Konjice itd. Hitro so se dogovorili, da za Maribor in Ptuj ne more nihče drugi biti kandidat, kakor g. baron Goedl v prvem, g. Božidar Raič v drugem volilnem okraju. Za Celje bi vsi najraje imeli g. dr. Vošnjaka, vže tolikoletnega prezasluzenega in iskrenega boritelja za pravice slov. naroda. Ali ko je se pismo tega gospoda prečitalo, v katerem v največje obžalovanje vseh navzočih se vsakej kandidaturi odpove, ker mu jegove razmere ne dopuščajo na Dunaj iti kot naš zastopnik, sklene se, da se za Celje priporoča jegov brat, vsem dobro znani in blagi g. Miha Vošnjak, deželni poslanec Celjski. — Na to predlaga odbor slov. društva, naj se sprejme sledeča rezolucija.

„Z ozirom na to, da so štajerski Slovenci v zadnjih dvajsetih letih pri vseh volitvah odločno izrazili voljo, da hočejo svojo narodnost ohraniti — z ozirom na to, da vkljub vsej pravičnosti, zmernosti in lojalnosti njih dotičnih zahtev, še do sedaj ničesar ni se zgodilo za taistih vresničenje in da smo še vedno prisiljeni bez pomoči od katere koli strani borili se za svoj narodni obstanek z neobzirnim nasprotnikom, kateremu so se v zadnjem času proti postavi in v nasprotji z načeli zdrave pedagogike, celo ljudske šole deloma izročile — z ozirom na to, da so dosedanji poslanci štajerskih Slovencev naše težnje in pritožbe očitno zastopali in zagovarjali, da pa niso mogli ničesar doseči, ker teh teženj in pritožeb vlada ni uvaževala in državne zbor večina ni podpirala izdatno — z ozirom na to, da se le s poštenim in vsestranskim izvedenjem narodne enakopravnosti doseže zaželen mir in sprava v deželi ter zboljšanje žalostnih naših gospodarstvenih razmer — izreka zbor zaupnih moč štajerskih Slovencev dosedanjim državnim poslancem gosp. baronu Goedl-Lannoyu, Božidaru Raiču in posebno tudi g. dr. Josipu Vošnjaku, kateri le po lastnem zahtevu izstopa iz njih sredine, svoje popolno priznanje in najtoplejšo zahvalo — nadejajoč se za gotovo, da bodo vsi novovoljeni naši poslanci z bezpogojno odločnostjo — in bodi si tudi s skrajnimi parlamentarnimi sredstvi zahtevali, da se dejanska enakopravnost tudi pri nas izvede in da se tako zagotovijo pogoji našemu narodnemu obstanku.“

Po živahnem razgovoru, katerega se vdeležo gg. dr. Gregorič, g. cesarski svetovalec Jerman, dr. Jurtela, dr. Herman iz Ptuja; dr. Dominkuš, kanonik dr. Križanič, pr. Skuhala, dr. Dečko iz Maribora; dr. Sernec, Vošnjak Miha iz Celja, Pisek iz Rač, Novak iz Slov. Bistrice, in drugi, in v katerem razgovoru se pretresujejo naše politične razmere, in poudarja, da je treba, da naši vsi poslanci skupno postopajo in podpirajo drug drugega, posebno pa kranjski slov. poslanci, se rezolucija sprejme. Potem sklene g. dr. Radač shod, katerega se bodo vsi vdeleževalci gotovo z veseljem spominjali, ter želi,